



אודי במיסערה בעין־הוד עם שמואלי וחייקה (מוסרתת)  
„זה שהעריצו אותו, רק הגביר את חוזר המוסריות שלו...”

במפגש האמנים החגיגה נמשכת. הצלם יושב יחד עם החבורה מסביב לשולחן. כולם מריעים לאודי. אני מקבלת גלידת שוקולד „און דה האווי”. יש הרבה שימחה במקום. כולם צוחקים ועליונים. זהו, אודי, סוף־סוף הראית לפולגיה הזאת! לא רק שקיבלה את כל הירושה, או היא עוד הלכה ומכרה את הבית שגדלתם בו! איזה חמדנית זו! מה היא צריכה כל־כך הרבה כסף? מה היא תעשה עם כל המיליונים האלה? תיקח אותם תעשה להם לקבר?”

„אל תדאג, זה יעבור לבנות שלה”, ענה מישור.

„גו, וככה הילדים של דיין יוצאים בלי גרוש! אפילו הבית לא נשאר להם למור. כרת. והיא עוד משחקת אותה גברת. ליידי! ממש אשה אצילה! לא מספיק לקחה להם את האבא, באה וגמרה עליהם גם עם הכסף וגם עם הבית! שום דבר לא השאירה להם. אני אומר לך, אילו זאת היתה גברת אמיתית, היתה באה לבד ומציעה לילדים. נכון, האבא לא השאיר. אולי זה היה רגע של חולשה. היא הטריפה אותו לגמרי, האשה הזאת. או אם היתה גברת אמיתית, אצילת־נפש באמת, היתה קוראת לילדים ונותנת לכל אחד שלישי מתוך החצי. מה יש, חצי כבר לא מספיק לה? מה אני אגיד לך, כסף משגע את האנשים!”

### „רק אל תלכלכי”



תן כדי הדיאלוג שנושם ברקע מתר כן אודי ומסכים להצטלם. „אילו היית מקבל את השליש מתוך החצי, לא היית כותב זאת?” אני צועקת אל אודי, שהוא

היום הוא כבר מת. כך שזה לא משנה. אני הייתי מוכרח להוציא את זה החוצה. וזה העיקר. תביני, אני עובר מפנה נפשי. אני עוזבת את הבית סופית. את החלקות אני כבר מזמן לא מעבד. כעת אני מוציא את הכסף שלי בכתיבה ובעבודות אמנות ממתכת. אולי יוצא אותך בקרוב בגלריה ביפו.”

אודי נכנס למיקלחת. אני שומעת את קולות המים הזורמים, מתבוננת בדירה. מרוהטת בפשטות, נעימה ומרווחת. על הקיר תלויות תמונות, ואת השולחן מכסה מפת־פליסטיק משוכצת.

„אודי, אני פותחת את הדלת!” אודי מסתכן. הבחור הזה חתיך שאפשר להשתגע. „אתה לא פירסתם את זה כשעוד היה חי, כי לא רצית להכאיב לו. זאת אומרת שכן היה איכפת לך ממנו. שאהבת אותו.”

„בטח שאהבתי אותו. אני עדיין אוהב אותו. גם את הרשימה הזו כתבתי מתוך אהבה. אהבת ילד לאב שלא באה על סיפוקה. חוץ מזה, מה איתך, השתגעת? צאי החוצה! אני מתבייש.”

שינוי צוחקים במבוכה. „מה שאני לא מבינה זה! למה דווקא עכשיו? למה לא פירסתם את זה מיד אחרי שכתבת, או בסמוך לכתובת הספר? מצבך הכספי נואש עד כדי כך?”

„צאי החוצה ותנסי לחשוב לבד למה! אני יותר לא מדבר. חוץ מזה, או שאת מצטרפת אלי לכאן, או שאת יוצאת.” אודי מתגב בחיפזון. לובש מיכנסים גינס נקיים וחולצת טרי־שרט. הוא מחייג לנהלל. בתו עונה. אודי אומר לה שהוא אוהב אותה, שהוא מת עליה. שהוא מת געזע, ושחמר יבוא לקחת אותה קצת אליו, לעין־הוד.

מצטרף אליכם? הוא שואל. „ברצון.”

„או אני הולך להתקלח, ואני כבר בא.” אני מציעה שאצטרף אליו ושנתקשר למערכת. אודי ואני נכנסים לסניף־פזון האפור שלו. הטנדר צמוד בחלקי־מתכת. הבית של יעל הוא מיבנה ערבי יפה, מרוהט בפשטות. הרבה עצים והרבה ירק. הכל פורח מסביב. הריחות משכרים. אודי מציע לי קפה. „אז מה, הם המומים, הא? חכי, חכי, הם לא יודעים עוד מה מצפה להם בספר? שם אני כותב על הכל. על הילדות. על היחסים. עתה, אני עושה חשבונות עם כולם. גם עם החיים. בעיקר עם החיים! את לא מבינה. זה שאנשים כך, זה רק הגדיל את חוסר־המוסריות שלו.”

עיתון אני לא התראיינתי! מה אתם חושבים, שאני פראייר? איתן לכם סיפור, והעיתון ירוויח עלי כסף? גם אני רוצה חלק ברווחים. אני חושב שזה לגיטימי לגמרי? לא?

„חוץ מזה העולם הזה כבר כתב הכל לפני.” שמואלי ישר קובע מחיר. „תדרוש מאה אלף לירות!”

„מה איתך! השתגעת? זה כלום!” מת ערבת אשתו. קולות־הצחוק סביב השולחן גוברים ו־הולכים. „גו, מיידלע מספיק, בואי תצאי מהששיות. אני האפורטופוס של אודי, ואודי לא ידבר.”

„תדרוש 400 אלף לירות!” אומר שמו־

# שיחה במיקלחת

נרגש ונוכח מול הבוקי המצלמה. „הייתי כותב בכל מיקרה. רק בלי השור רה האחרונה, זה היל. את לא יכולה לצפות ממני שאני אוהב את הגברת הזו, הא? אני נפרדים לשלום מכולם. אודי מצטרף אלינו לנסיעה לתל־אביב. התיקה משתררת במכונית. „אז מה, או זה מפני שהיא מכרה את הבית, הא? זה מה שהקפיץ אותך!” אודי לא עונה.

„אתה בטח אהבת את הבית נורא.” אודי שומר על התיקה.

בדרך הצלם ואני מנסים לדמיין מה דיין מרגיש כעת בתוך קברו.

„הוא היה כל־כך ציני”, אני פונה אל אודי. „הוא בטח מחייך לו שם עכשיו, מבטט מזה שהבן שלו בסך הכל יודע לנצל את השם דיין כדי לסדר את עצמו בחיים. בסוף עוד תעשה מזה יותר סוף ממה שהיית מקבל בירושה!” אודי הביט בנו מהורהר, ושקע בהירהורים. בפנית הירוקן־יורדי־השקעה בתל־אביב נפרד מאיר תנן. „בואי הנה, אל תלכלכי, הא?” דמות של גבר בגינס נבלעה אל תוך החושך.

הבת אבא משוגע. למה לא מבינה זה! למה דווקא עכשיו? למה לא פירסתם את זה מיד אחרי שכתבת, או בסמוך לכתובת הספר? מצבך הכספי נואש עד כדי כך?”

„צאי החוצה ותנסי לחשוב לבד למה! אני יותר לא מדבר. חוץ מזה, או שאת מצטרפת אלי לכאן, או שאת יוצאת.” אודי מתגב בחיפזון. לובש מיכנסים גינס נקיים וחולצת טרי־שרט. הוא מחייג לנהלל. בתו עונה. אודי אומר לה שהוא אוהב אותה, שהוא מת עליה. שהוא מת געזע, ושחמר יבוא לקחת אותה קצת אליו, לעין־הוד.

הוא היה כולו מוסרי. והם, במקום לנדות אותו, חשבו שהוא אכזרי־גבר, בזה שזו מזין התיקה בבתי־מלון. „אני לא מבינה, למה זה כלי־כך נורא? גם אתה הרג לא טומן את ירך בצלחת. אתה יודע מה מספרים עליך? שעם חצי מהנשים בעמק כבר היית.”

אודי צוחק. מבטט דווקא. „היי, תגידי, מה עם החצי השני?” התואר אלו־ה־עמקים דווקא מוצא חן בעיניו. „לא, עכשיו ברצינות, אני בן־אדם פרטי. אני לא איש־ציבור. אני לא צריך לתת דוגמה לאנשים. אבל הוא, הוא בכל זאת ייצג משהו מסוים. מה זאת ההשתוללות הזאת, ואיך כולם מחאו לו כפיים? עליהם אני כועס לא־פחות!”

„אבל למה הוצאת את זה דווקא עכשיו, כשהוא כבר מת? אתה יודע שאומרים עליך שאתה פחדן? שלא העזת לומר לו את מה שאתה מרגיש וחושב כשהוא היה בחיים?” „כשהוא היה חי, הוא עדיין היה בעל מישרה ציבורית, לא רציתי לקלקל לו. קיבלו אותו כמו שהוא. והעריצו אותו על

הוא היה כולו מוסרי. והם, במקום לנדות אותו, חשבו שהוא אכזרי־גבר, בזה שזו מזין התיקה בבתי־מלון. „אני לא מבינה, למה זה כלי־כך נורא? גם אתה הרג לא טומן את ירך בצלחת. אתה יודע מה מספרים עליך? שעם חצי מהנשים בעמק כבר היית.”

אודי צוחק. מבטט דווקא. „היי, תגידי, מה עם החצי השני?” התואר אלו־ה־עמקים דווקא מוצא חן בעיניו. „לא, עכשיו ברצינות, אני בן־אדם פרטי. אני לא איש־ציבור. אני לא צריך לתת דוגמה לאנשים. אבל הוא, הוא בכל זאת ייצג משהו מסוים. מה זאת ההשתוללות הזאת, ואיך כולם מחאו לו כפיים? עליהם אני כועס לא־פחות!”

„אבל למה הוצאת את זה דווקא עכשיו, כשהוא כבר מת? אתה יודע שאומרים עליך שאתה פחדן? שלא העזת לומר לו את מה שאתה מרגיש וחושב כשהוא היה בחיים?”

„כשהוא היה חי, הוא עדיין היה בעל מישרה ציבורית, לא רציתי לקלקל לו. קיבלו אותו כמו שהוא. והעריצו אותו על

אלי. „תמורת אלפיים דולר, אולי יהיה על מה לדבר”, אומר אודי ספק ברצינות ספק בצחוק. שמואלי אינו נרגע: „או מה, באתם עד לכאן? ואללה, אני משתגע! כזה רעש זה עשה? את יודעת שהתקשרו אליו מחו־ל, מסוכנות גדולה, והציעו לו אלפי דולרים תמורת פירוטם בילעדי? או למה שהוא ידבר איתכם? אודי, אל תהיה פראייר!”

כולנו שותים קפה, סיבוב שני. אודי ניגש למירפסת הבית הסמוך, ואוסף משם כלי־עבודה. הוא שם על פניו מסיכה, המגינה על מסגרי בשעת־הלחמה.

„איך אני נראה ככה?” הוא צהל ועושה פוזה. אני דוחקת בצלם־המערכת שיוציא את המצלמה ויצלם. „שלא תעז!” מצטעקת חייקה. האפורטופוס של אודי, „שלא תעז לצלם!” צעקותיה של הגברת עקשניות וחדות. לא בכל יום מזדמן לשם אורח כמו אודי דיין. לא בכל יום מזדמנים לשם עיתונאים. יש עניין, קורים דברים. נראה שאודי מרגיש שם כמו בבית. כולם שם בעדו. „אתם נוסעים לתל־אביב? אולי אני

(ראה מיסגרת) נראה כי אינו מודע לתהו־מות השינאה שהתגלו בדבריו, כשהיא מהו־לה בשימחה־לא־די כמעט מרושע על כיש־לוננו הסופי של אביו.

### מכה קטלנית



תכן שאודי הוא היחיד בני־דיין של איצל באופן שיטתי את שם־המישפחה שלו כדי להשיג יתרונות ולקדם את הקאריירה שלו. אך נראה שהוא גם הפגוע ביותר, או האיש שהצלחה פחות משאר בני־דיין להסתדר עם בעיית יחסיו עם אביו.

ניקמתו של אודי באה באיחור, אך היא קטלנית. תדמיתו של משה דיין לא תחלים לעולם ממכה מוחצת זו. כי גם החסידיים־השונים שבקים במיתוס שלו, מטעמי קאריירה ובצע, או מפאת חולשת דעת, אינם יכולים להתכחש לעובדה ה־פשוטה כי אודי־דיין דובר אמת.

ולעיתים גם פליליים. אסי ויעל דיין ניסו איכשהו להדחיק אמת זו, לפחות חלקית. אודי הוכיח בפרק זה של סיפורו כי הוא ראה את אביו בדיוק כפי שהיה באמת.

יעל, ששמרה כלפי אביה טינה עמוקה מההומה בהרצאה „הסביבן אלקטרה”. ש־הוא הצד הנשמי של „תסביבן אדיפוס” הוציאה את הזעם בספריה, שאיכותם הספ־רותית ירודה, אך שיש בהם הרבה גילויים תת־הכרתיים על טיבו של אביה. עם מותו של דיין השתלטה יעל על „המורשה”, ומופיעה עתה, במידה רבה של התחסדות, ככוהנת הגדולה של פולחן־דיין, בדומה לבעלת־האוב ולארקאל של דלפי.

אסי, שהוא פחות מופנם, הסתפק בהסי־תיבות עדינה מאביו. כך אמר בראיון עם העולם הזה (2813): „אנחנו מישפחה שהת־פרקה. אני מניח שהתהליך התחיל לפני הרבה שנים...”

ואילו אודי, שהיה השקט בכולם, שתק. רק עתה מתברר כי בכל אותן השנים נוצר בו מישקע עמוק מאוד של שינאה אמ־ית. על פי דבריו העולטם הזה השבוע

ולבסוף שילם לה סכום הגון כדמי־לא־יח־רץ, אחרי שהסתבר כי הקליטה בחשאי את שיחות־המיטות שלהם.

לכך התכוון אודי כאשר כתב: „זונה מסוג גימל־הקליטה אותך במיטתה וסת־טה ממך דמי־שתיקה!”

הילדים חיו עם תלולים אלה, שמעו וקראו עליהם בהרחבה. הם עמדו יום־יום מול הפער העצום, הטראגי, בין דמותו של אביהם, כפי שהצטיירה בעיני הציבור, ובין דמותו האמיתית.

הציבור היה מורכב מהמונים של חסי־דיים־שונים, שהפכוהו לאליל ולגיבור לא־מי. גדולי המדינה וקטניה, פרופסורים ואלופים לא פחות מאשר רוכלים בשוק, רצו להאמין באיש זה, כאילו היה אחד מגיבורי המיתוס היווני. הם לא רצו לש־מוע עליו מילה רעה, שנאו כל מי שהעז לפרסם את האמת עליו.

ואילו בני־דיין ידעו את האמת: שדיין היה אדם מופרע קשה, בעל אינטליגנציה מוגבלת, בור גמור, קצין כושל מאוד, רו־דף בצע ונשים, בעל עסקים מופוקפים

כך ספר. זה היה סיפור שנראה כאילו נלקח מן התנ״ך. דיין רצה להתעסק עם אשתו של אחד מטובי חבריו, קצין בכיר בצה״ל. הוא שלח את הקצין לחזית הר־רוקה ביותר, מעשה אוריה החיתי, והתי־עסק עם האשה בירושלם. הבעל תפס אר־תם והרעיש עולמות. בין השאר פנה אל ראש־המשלה ושר־הביטחון, דויד בן־גור־יון, בעליחטותו של דיין, ותבע את ס־יוקו של הרמטכ״ל, בן־גוריון וענה לו כי־מיכתב ארוך ומנומק, הכתוב בכתב־יד, ובו הישווה את דיין לזויד המלך, שגם עוותו הרבים (ובכללם פרשת אוריה ה־חיתי) לא הביאו לשלילת כתר־המלוכה מ־מישפחתו.

בדבריו על אביו, השבוע, הזכיר אודי פרשה זו. הוא גם הזכיר פרשה אחרת, שנחשפה גם היא בשעתו על־ידי העולט הזה: „פרשת אלישבע”. בפרשה זו הס־תבך דיין עם צעירה מפוקפקת, שהציעה לו את חסדיה תמורת התערבותו לטובת אחיה, חייל שהסתבך בפלילים. שר־הבי־טחון (דאז) דיין קיים עימה יחסים, ניהל מחדר־המיטות שלה את ענייניה־מדינה,